

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Timofti Vladimir și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Raciula Alexandru în numele inculpatului Rusu Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Rusu Ion Victor, născut la 01 iulie 1985, originar și domiciliat în or. Drochia, str. Negruzzi 29;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 21.06.2013 – 08.05.2013 (prima instanță)
2. 14.06.2013 – 26.03.2014 (instanța de apel)
3. 11.06.2014–10.09.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 08 mai 2013, Rusu Ion a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 217/1 alin. (4) lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, lipsind obiectul infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Rusu Ion, a fost pus sub învinuire pentru faptul, că acționând în mod intenționat și urmărind scopul înfăptuirii circulației ilegale a substanțelor narcotice, exprimată prin procurarea, păstrarea, transportarea ilegală a substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari cu scop de înstrăinare, într-o zi și la un loc nestabilit de către OUP, ilegal a procurat substanțe narcotice de la o persoană neidentificată, păstrându-le la el. Ulterior, prin intermediul telefoniei mobile a convenit să se întâlnească cu un tânăr pe nume Florin, care s-a dovedit a fi Florin Burlacu, motiv pentru care în seara de 19.11.2011 pe la orele 21:00 urmărind scopul înstrăinării ilegale a substanțelor narcotice, cu automobilul de model "Mercedes Benz 200" de culoare închisă cu nr/înm. EJD 917 s-a deplasat în mun. Bălți, unde în

intervalul de timp 23:00 - 23:30 în apropierea casei nr. 16 de pe str. Lesecico din mun. Bălți s-a întâlnit cu Florin Burlacu, cărui urma să-i transmită heroina, însă nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece au intervenit oficialii SPC CPM Bălți care l-au escortat pe Rusu Ion la Dispensarul narcologic, fiind suspectat de întrebuințarea substanțelor narcotice, fapt confirmat de către medicul narcolog prin procesul verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 1007, conform căruia cet. Rusu Ion se afla în stare de ebrietate narcotică, fapt ce a dat temei de a-l bănuși în păstrarea asupra sa a substanțelor narcotice, motiv pentru care agentul constator Jumiga Ruslan, i-a efectuat percheziția corporală în cadrul căreia s-a constatat, că în buzunarul stîng al scurtei de culoare gri în care era îmbrăcat, s-a depistat un pachet de sub țigări "Kent" în care se afla un pachet transparent de polietilenă ce conținea o piatră de culoare bej-cafenie, care potrivit raportului de expertiză nr. 1182 din 05.12.2011 constituie heroină (diacetilmorfină) cu greutatea de 5,005 gr., atribuindu-se la substanțe narcotice, fiind în proporții deosebit de mari. Heroina este inclusă în lista nr. 1 tabelul nr. 1 "Substanțele narcotice, substanțele psihotrope, neaplicate în practica medicală" aprobată prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 1088 din 05.10.2004 și lista "Cantitățile substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit" aprobată prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006.

Acțiunile lui Rusu Ion au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 217/ alin. (4) lit. d) Cod penal – Circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, manifestată prin procurarea, păstrarea și transportarea substanțelor narcotice, săvîrșite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Muntean Oxana, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care Rusu Ion să fie condamnat în baza art. 217/1 alin. (4) lit. d) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pe motiv că prima instanță ilegal l-a achitat pe inculpatul Rusu Ion de sub învinuirea înaintată. De asemenea, s-a mai invocat netemeinicia concluziei privind respingerea probelor materiale scrise pe niște motive formale, ce vin în contradicție cu aspectele faptice a cauzei, considerînd că prima instanța incorect a aplicat în speță dispozițiile art. 93 alin. (2) pct. 7) Cod procedură penală, iar expertul criminalist Botnari V. a depus mărturii plauzibile privind erorile materiale admise la întocmirea raportului de expertiză criminalistică, ce sunt mai

puțin relevante în raport cu baza probatorie administrată în cauză. Făcînd trimitere la prevederile art. 139 alin. (1); 141 alin. (2) și 144 alin. (1) Cod procedură penală ce se referă la constatările tehnico științifice și efectuarea expertizei, precum și la art. 1/2 alin. (2) a Legii RM nr. 1086-XIV din 23.06.2000 "cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale", ce stipulează că la efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale se aplică aceleași reguli și metodici și se utilizează aceleași utilaje ca și la efectuarea expertizei judiciare, rezultatele acestora avînd aceeași valoare juridică, astfel apelanta a considerat absolut eronată concluzia instanței privind activitatea raportului de expertiză criminalistică nr. 1182 din 05.12.2012, iar eroarea materială admisă în el, ce se referă la un alt număr de sigiliu (237 MAI RM), decît cel care urma real să figureze (nr. 1780 MAI RM) nu-i schimbă conținutul. Cu atît mai mult că această eroare a fost înlăturată în instanța de fond prin declarațiile nemijlocite ale expertului Botnari V., constatîndu-se că nr. sigiliului 237 MAI RM aparține colaboratorului de poliție Gadjiev R. ce nu a avut careva tangență cu cauza dată. Cît privește concluzia instanței privind lipsa obiectului infracțiunii (heroina cu cantitatea de 5,005 gr), aceasta contravine totalmente materialelor cauzei, ea fiind recunoscută în calitate de corp delict și anexată la dosar. În aceeași ordine de idei, apelanta a susținut concluziile controversate ale instanței de fond, care deși a respins cu desăvîrșire probele materiale, le-a acceptat drept veridice pe cele verbale depuse de către martorii acuzării, ce confirmă depistarea și ridicarea de la inculpat a heroinei pe care intenționa să o înstrăineze altei persoane. Referitor la lipsa confruntării dintre inculpat și martorul Burlacu Florin, apelanta a indicat că această probă nu este determinantă pentru justa soluționare a speței, iar în materialele cauzei se conțin și alte probe, care confirmă integral vnovăția inculpatului în circuitul ilegal a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare și în proporții deosebit de mari.

3.1. În apelul suplimentar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costăș Valentina, s-a solicitat condamnarea inculpatului Rusu Ion în baza art. 217/1alin. (4) lit. d) Cod penal cu aplicarea pedepsei de 7 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de doi ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014 au fost admise apelurile, casată sentința Judecătoriei Bălți din 08 mai 2013 și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima

instanță, prin care Rusu Ion a fost condamnat în baza art. 217/1 alin. (4) lit. d) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani.

Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat că Rusu Ion, acționând în mod intenționat și urmărind scopul înlăptuirii circulației ilegale a substanțelor narcotice, exprimată prin procurarea, păstrarea, transportarea ilegală a substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari cu scop de înstrăinare, într-o zi și la un loc nestabil de către OUP, ilegal a procurat substanțe narcotice de la o persoană neidentificată, păstrându-le la el. Ulterior, prin intermediul telefoniei mobile a convenit să se întâlnească cu un tânăr pe nume Florin, care s-a dovedit a fi Florin Burlacu, motiv pentru care în seara de 19.11.2011 pe la orele 21:00 urmărind scopul înstrăinării ilegale a substanțelor narcotice, cu automobilul de model "Mercedes Benz 200" de culoare închisă cu nr/înm. EJD 917 s-a deplasat în mun. Bălți, unde în intervalul de timp 23:00 - 23:30 în apropierea casei nr. 16 de pe str. Lesecico din mun. Bălți s-a întâlnit cu Florin Burlacu, cărui urma să-i transmită heroina, însă nu și-a dus intenția pînă la capăt, deoarece au intervenit oficialii SPC CPM Bălți care l-au escortat pe Rusu Ion la Dispensarul narcologic, fiind suspectat de întrebuințarea substanțelor narcotice, fapt confirmat de către medicul narcolog prin procesul verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 1007, conform căruia cet. Rusu Ion se afla în stare de ebrietate narcotică, fapt ce a dat temei de a-l bănuși în păstrarea asupra sa a substanțelor narcotice, motiv pentru care agentul constator Jumiga Ruslan, i-a efectuat percheziția corporală în cadrul căreia s-a constatat, că în buzunarul stîng al scurtei de culoare gri în care era îmbrăcat, s-a depistat un pachet de sub țigări "Kent" în care se afla un pachet transparent de polietilenă ce conținea o piatră de culoare bej-cafenie, care potrivit raportului de expertiză nr. 1182 din 05.12.2011 constituie heroină (diacetylmorfină) cu greutatea de 5,005 gr., atribuindu-se la substanțe narcotice, fiind în proporții deosebit de mari. Heroina este inclusă în lista nr. 1 tabelul nr. 1 "Substanțele narcotice, substanțele psihotrope, neaplicate în practica medicinală" aprobată prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 1088 din 05.10.2004 și lista "Cantitățile substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit" aprobată prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că concluzia instanței de fond privind lipsa în cauză a obiectului material al infracțiunii - heroina cu cantitatea de 5.005 gr. este una nefondată, ce contravine aspectelor de fapt a cauzei penale, întrucât fiind depistată și ridicată de la inculpatul Rusu Ion, ea a fost cercetată, expertizată, recunoscută în calitate de corp delict și atașată la materialele cauzei penale.

Erorile materiale admise de către persoanele ce au investigat cauza, precum și de către expertul criminalist ce a efectuat cercetarea chimică a substanței narcotice, referitor la indicarea greșită în documentele procesuale a numărului sigiliului, nu pot afecta legalitatea în fond a concluziei criminalistice, iar pe lângă faptul că ultimul a fost avertizat de răspunderea penală pentru darea concluziilor false, respectivele erori au fost înlăturate în instanța de fond prin cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz. Astfel, în cadrul cercetării probelor s-a constatat, că examinarea tehnico-științifică a obiectului material al infracțiunii s-a efectuat la data de 28.11.2011 la demersul formulat de Jumiga R., care a întocmit în privința inculpatului materialul contravențional, expertului prezentându-se obiectul material al infracțiunii, ambalat și sigilat cu sigiliul nr. 1780 MAI RM. După efectuarea investigațiilor chimice, expertul a reambalat pachetul pus la dispoziția sa, sigilându-l cu ștampila pe care o deținea cu nr. 179 MAI RM, restituind obiectul material al infracțiunii colaboratorului de poliție care a dispus efectuarea cercetărilor. Respectiv, la data de 02.12.2012 când s-a dispus preluarea de către ofițerul de urmărire penală de la inspectorul Bodnaruc A. a materialului de control, pachetului cu substanța narcotică îi era aplicat sigiliul nr. 179 MAI RM.

Referitor la necorespunderea conținutului ordonanței de ridicare de la Botnaruc A. de către ofițerul de urmărire penală Moroșan E. a materialului acumulat pe marginea depistării la Rusu Ion a drogurilor, anexată la dosar, copiei eliberate de pe ea părții apărării, care în opinia primei instanțe determină circuitul dubios a obiectului infracțiunii - heroina, instanța de apel a menționat, că respectivul act procesual nu constituie probă ce poate fi utilizată în probarea vinovăției sau nevinovăției inculpatului, fiind doar un act procesual ce confirmă modalitatea în care materialul nominalizat a fost transmis de la o subdiviziune la alta, obiectul material fiind anexat la materialele cauzei penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Raciula Alexandru în numele inculpatului Rusu Ion, prin care, indicându-se temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de

procedură penală, s-a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocând următoarele:

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii, și anume, lipsa obiectului material al infracțiunii. Reprezentantul părții acuzării, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel nu a prezentat respectivul obiect pentru cercetare, în calitate de pretins corp delict, renunțând în acest mod la proba respectivă;

- cu privire la pretinsa substanță narcotică, pretinsă a fi depistată asupra inculpatului Rusu Ion, partea acuzării a prezentat două probe false: procesul-verbal de ridicare din 02.12.2012 și raportul de expertiză nr. 1182 din 05.12.2011. În urma acestor constatări, instanța de fond corect a decis asupra lipsei obiectului material al infracțiunii imputate inculpatului Rusu Ion;

- inculpatului Rusu Ion i-a fost incriminat faptul că a urmărit scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice, acuzație întemeiată pe declarațiile martorului Burlacu Florin, însă ultimul nu a fost audiat nici în instanța de fond, nici în instanța de apel, reprezentantul părții acuzării renunțând în acest mod la proba respectivă. În cadrul urmăririi penale de către partea apărării s-a solicitat înfăptuirea confruntării cu martorul indicat, însă demersul a fost respins;

- instanța de apel a menționat, în susținerea poziției sale, că „necorespunderea conținutului ordonanței de ridicare de la Bodnaruc A. de către ofițerul de urmărire penală Moroșan E. a materialului acumulat, cu copia eliberată părții apărării, nu afectează legalitatea hotărârii, dat fiind faptul, că respectivul act procesual nu constituie probă ce poate fi utilizată în probarea vinovăției sau nevinovăției inculpatului”. Însă, în mod imprudent sau intenționat, instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că s-a obiectat nu asupra ordonanței, dar asupra procesului-verbal de ridicare din 02.12.2012;

- referitor la raportul de expertiză nr. 1182 din 05.12.2011, instanța de apel l-a justificat pe expertul Botnari V., care de fapt a recunoscut caracterul fals ale celor indicate, prin aceea, că „tehnologia, metodică și materialele folosite la efectuarea cercetării primare sunt identice celor ce urmează a fi folosite la efectuarea expertizei, motiv pentru care a exclus necesitatea repetării aceluiași procedeu”. Raționamentul menționat, utilizat de către instanța de apel s-a întemeiat pe o concluzie contrară materialelor cauzei, reținându-se că raportul de constatare tehnico-științifică efectuată la 28.11.2011 s-a efectuat la demersul formulat de Jumiga R., care a prezentat obiectul material al infracțiunii ambalat și sigilat cu sigiliul nr. 1780 MAI RM. Însă, în urma examinării respectivului raport de constatare (f.d.33,

vol.I) s-a stabilit, că expertul Botnari V., a examinat un pachet care era sigilat cu sigiliul nr.237 MAI RM.

6. Examinând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul ordinar la 14 mai 2014, împotriva deciziei instanței de apel din 26 martie 2014, pronunțată în ședința publică pe 23 aprilie 2014, în termen.

Instanța de recurs ordinar verifică legalitatea hotărîrilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent în baza temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, iar dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor nu constituie o eroare de drept și nu poate servi drept temei pentru casarea hotărîrii legal adoptate de către instanțele judecătorești.

Din conținutul recursului rezultă, că recurentul indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ori nu au fost întrunite elementele infracțiunii – temeiuri care nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

De asemenea, Colegiul reține că în recursul declarat este criticată aprecierea de către instanța de apel a probelor administrate pe caz, însă argumentul invocat nu este prevăzut de lege ca temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Totodată, Colegiul penal menționează, că sub aspectul situației „neîntrunire a elementelor infracțiunii” se înțeleg acele cazuri când s-a

produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatului Rusu Ion privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217/1 alin. (4) lit. d) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

Astfel, argumentul recurentului, precum că „lipsește obiectul material al infracțiunii, iar reprezentantul părții acuzării, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel nu a prezentat respectivul obiect pentru cercetare, în calitate de pretins corp delict, renunțând în acest mod la proba respectivă”, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat, întrucât din procesul verbal al ședinței de judecată în prima instanță din 27 martie 2013 (Vol. II, f.d 138-139) se constată că avocatul Raciula Alexandru nu a solicitat examinarea corpului delict – heroina. Relatînd cele expuse supra la speța dată, Colegiul reține, că însuși inculpatul Rusu Ion fiind interogat în cadrul urmăririi penale, în urma percheziționării de către agentul constatator, care i-a depistat în haina scurtei un pachet de țigări "Kent" în care se afla o piatră bej-cafenie, care s-a dovedit a fi heroină, a declarat că “a procurat-o de la o altă persoană în scopul consumului personal” (Vol. II, f.d. 144-148, 239), astfel nu a negat prezența heroinei în buzunarul său. De asemenea, inculpatul Rusu Ion nu a formulat careva obiecții la momentul efectuării percheziției și ridicării de la acesta a heroinei, făcîndu-se și fotografii, consemnînd procesul verbal de efectuare a percheziției din 20 noiembrie 2011 (Vol. I, f.d. 28), fapt prin care a recunoscut legalitatea și temeinicia acestuia.

Neîntemeiat Colegiul penal consideră și argumentul recurentului cu privire „la pretinsa substanță narcotică, precum că depistată asupra inculpatului Rusu Ion, deoarece partea acuzării a prezentat două probe false: procesul-verbal de ridicare din 02.12.2012 și raportul de expertiză nr. 1182 din 05.12.2011”, pe motiv că instanța de apel, prin decizia sa din 26 martie 2014 (Vol. II, 249-262) s-a expus detaliat asupra acestor erori materiale, temei de a pune la îndoială aceste concluzii, instanța de recurs ordinar nu are, fiindu-i redusă și pedeapsa pentru aceste încălcări.

Nu poate fi reținut nici argumentul avocatului Raciula Al. precum că „acuzarea, neasigurînd prezența martorului Burlacu Florin, pe declarațiile căruia se bazează hotărîrea de condamnare, a renunțat în așa mod la proba respectivă”, întrucît din materialele cauzei (Vol. II, f.d. 115-117), rezultă că Burlacu Florin nu se află pe teritoriul Republicii Moldova din 26 aprilie 2012, ci în Federația Rusă, fiind astfel imposibilă asigurarea prezenței acestuia atît în instanța de fond, cît și-n instanța de apel.

Referitor la celelalte erori materiale invocate de către recurent, Colegiul penal menționează că instanța de apel s-a expus motivat asupra acestora, concomitent se precizează că erorile materiale la care face trimitere recurentul urmează a fi corectate de instanțele de judecată, care le-au admis, în procedura prevăzută de art. 249 Cod de procedură penală și ele nu duc la răsturnarea soluției adoptate în fond corect.

Reieșind din cele enunțate, instanța de recurs, conchide că temeiurile indicate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul rejudecării hotărîrii judecătorești și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Raciula Alexandru în numele inculpatului Rusu Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014, în cauza penală privindu-l pe **Rusu Ion Victor**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 octombrie 2014.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Timofti Vladimir

Catan Liliana

Copia corespunde originalului

Timofti Vladimir